

GEMEENTEBERICHTEN - EXTRA EDITIE

MILIEUNUMMER

Even voorstellen : de Milieu-adviesraad van Kampenhout.

De Milieu-adviesraad Kampenhout, kortweg MARK genoemd, werd opgericht bij gemeenteraadsbeslissing van 8 november 1990. Het lag in de bedoeling om een adviesorgaan op te richten dat de gemeentelijke overheid zou bijstaan op allerlei terreinen als er beslissingen dienden te worden genomen die het milieu aangaan. De algemene doelstellingen werden echter nog veel ruimer gesteld. We citeren hier letterlijk de tekst van het gemeenteraadsbesluit. "De milieu-adviesraad wordt opgericht met het oog op de verbetering, het behoud en waar nodig het herstel van het leefmilieu van Kampenhout".

Om de Kampenhoutse bevolking zo ruim mogelijk te vertegenwoordigen werden alle verenigingen (die nationaal of gewestelijk overkoepeld zijn) uitgenodigd om een vertegenwoordiger af te vaardigen. Politieke mandatarissen mogen geen deel uitmaken van de MARK behalve met raadgevende stem. Op die manier blijft de adviesraad een onafhankelijk orgaan. Een negentiental verenigingen van alle pluimage ging op de uitnodiging in en op 8 februari 1991 werd dan officieel gestart. Ondergetekende, uw dienaar, werd tot voorzitter aangeduid, Michel Janssens werd ondervoorzitter en Hade Elskens sekretaris.

Het bleek al heel snel dat er een grote behoefte aan informatie was over de elementaire milieuwetgeving zodat een aantal vergaderingen werden besteed aan de wetgeving ruimtelijke ordening, de milieuvergunning, het bosdecreet enz... Daarnaast werd er echter niet stilgezeten en werd er een ontwerp kapreglement gemaakt dat door de gemeenteraad werd aangenomen, maar nog steeds wacht op goedkeuring van de hogere overheid.

Momenteel wordt er een reglement uitgewerkt op illegaal storten waarbij de overtreder zelf voor de kosten van opruimen zal moeten instaan. Wat echter het belangrijkste is, is het voortdurend aanbrengen van grote en kleine probleemsituaties die via deze weg snel kunnen worden aangepakt en opgelost. De MARK is intussen goed aan het rollen gegaan en dat willen we zo houden. Langs deze weg willen we echter iedereen oproepen om mee te werken, om dingen te signaleren die fout gaan, om suggesties te doen voor verbeteringen enz... De MARK wil de hele Kampenhoutse bevolking betrekken bij de milieuaspekten van het gemeentebestuur, doe er dan zelf ook iets aan.

B. Vleschouwers
voorzitter

Hoe het college van Burgemeester en Schepenen er tegenaan kijkt.

Milieuzorg is de voorbije jaren vooral een nationale en internationale zaak geworden. De milieudrama's die ons via de media beroeren zijn immers zeer omvangrijk en grensoverschrijdend. Allerlei milieuproblemen brengen zelfs het voortbestaan van onze aarde in gevaar. Toch zal een grootschalige milieuzorg onvoldoende zijn om alle problemen op te lossen. De milieuproblemen zijn te verscheiden en te verspreid om ze eenvoudigweg te neutraliseren.

Een sluitend milieubeleid kan niet zonder een goede "eerstelijns-milieuzorg" vanuit de gemeente. Trouwens elke vervuiling, van welke aard dan ook, is ergens lokaliseerbaar. Het gemeentebestuur heeft dan ook de taak om op haar grondgebied het evenwicht te vinden tussen economie (met o.a. tewerkstelling) en ecologie. Gelukkig groeien deze twee polen de laatste jaren steeds meer naar elkaar toe. Het college van Burgemeester en Schepenen heeft voor 1993 een milieubeleidsnota opgesteld. Een nota welke tot doel heeft een meer planmatig en duurzaam milieubeleid in onze gemeente te ontwikkelen.

Een paar aandachtspunten:

- er wordt een voltijdse milieuvolksambtenaar aangeworven.
- er volgen sensibiliseringscampagnes i.v.m. K.G.A. (klein gevaarlijk afval) en gescheiden ophalen van papier, etc.
- een containerpark wordt aangelegd.
- Aquafin zal blijvend benaderd worden teneinde collectoren en prioritaire riolering aan te leggen in onze gemeente.
- illegale lozingen, lawaaioverlast op zondag, openluchtverbranding zullen volgens Vlarem II toegepast worden.
- putwater zal geanalyseerd worden.
- in overleg met de buurgemeenten zal gestreefd worden naar propere oppervlaktewateren.
- kleinschalige groenprojecten zullen uitgevoerd worden.

...

Zoals U merkt een ganse vracht maatregelen die in zekere mate kunnen bijdragen tot een verbetering van onze leefomgeving. Toch leiden al deze maatregelen tot niets als U en ik niet zelf onze verantwoordelijkheid nemen.

Milieubeleid begint vooral bij ieder van ons!!

Als wij allen iets meer milieubewust worden, dan hebben onze kleinkinderen nog kans op een bestaan!!

Indien niet, dan...

J. Meeus
Schepenen

Takenpakket van de gemeentelijke milieudienst en de milieu-ambtenaar.

De gemeente staat als bestuurlijk niveau het dichtst bij de burger en wordt het meest geconfronteerd met de lokale milieuproblemen. Het ligt derhalve voor de hand dat de gemeente de eerste initiatiefnemer dient te zijn voor een gericht milieubeleid. Primordiaal hierbij zijn de oprichting van een gemeentelijke milieudienst en de aanstelling van 1 of meerdere gespecialiseerde milieuambtenaren.

De taken van een milieudienst situeren zich zowel op het vlak van de beleidsvoorbereiding (in samenwerking met de reeds korte tijd actief zijnde milieuraad) als op het vlak van de uitvoering.

Wanneer we enkele concrete milieutaken op een rijtje zetten (de lijst is niet limitatief!), zal duidelijk worden dat gekwalificeerd personeel en de nodige technische middelen onontbeerlijk zijn:

Op het vlak van de milieuhygiëne

Inventarisatie

Het in kaart brengen van de milieukwaliteit binnen de gemeente, m.a.w. het opmaken en bijhouden van een inventaris voor: lozingspunten, vergunningsplichtige bedrijven, sluisstorten, e.d.;

Controlerende en sanctionerende taak

In verband met de naleving van de VLAREM-wetgeving en de politiereglementen zijn er verschillende taken:

- de controle inzake water-, lucht-, bodemverontreiniging en geluidshinder.
- Het opzoeken, opvragen en bestuderen van studies en overheidsrapporten met betrekking tot het milieu in de gemeente, o.a. de rapporten van de meetnetten voor luchtverontreiniging.
- het stimuleren van milieuonderzoek;

Ontwerpen van politiereglementen

De gemeente kan immers "wetgevend" optreden op voorwaarde dat het gaat om materie die niet reeds geregeld is door de nationale, regionale of provinciale overheid;

Dienstverlenende taak

- o.a.:
- klachtenbehandeling met betrekking tot hinderproblemen
 - in bepaalde omstandigheden, het (laten) verwijderen van probleemafval;

Beleidsadviserende taak

Hinderlijke inrichtingen en particulieren kunnen bij de milieudienst terecht voor adviezen van velerlei aard. Ook de uitbouw van een documentatiecentrum met informatie over milieutechniek, milieurecht, e.d. is een belangrijke taak;

Monitoring

De milieukwaliteit binnen de gemeente moet nauwkeurig in het oog gehouden worden. Dit kan gebeuren door:

- metingen i.v.m. lucht, oppervlakte- en grondwater
- opmaken van water- en luchtkwaliteitskaarten
- opstellen van een milieuhinderkaart
- uitwerken van een planning inzake riolering, waterzuivering en de praktische uitvoering ervan op het gemeentelijke niveau
- uitwerken van recyclageprojecten
- realiseren en uitbouwen van een containerpark;

Op het vlak van het natuurbeheer

In het kader van het afgesloten milieuconvenant: gemeentelijke invulling van het landelijke Natuurontwikkelingsplan (MI-NA-2000-plan), b.v.: het opstellen van een kwetsbaarheidskaart.

Ook natuurbeheerprojecten (wegbermbeheer, ecologisch beheer van parken, bossen, natuurgebieden en geclasseerde landschappen) dienen door de milieudienst ondersteund te worden;

Sensibilisering, milieu-educatie en inspraak

- De milieudienst moet kunnen instaan voor de milieu-informatie en -educatie naar de bevolking toe, teneinde het milieubewustzijn te stimuleren.

- Het realiseren van een groene telefoon, waar de burger met klachten en vragen i.v.m. milieu terecht kan.

- Het organiseren van milieufacties naar scholen en verenigingen toe (leerwandelpaden, voordrachten, tentoonstellingen, e.d.)

- Het voorlichten en adviseren van bedrijven (vnl. KMO's) inzake hun milieu-impact en hun milieuverplichtingen met betrekking tot het milieubeleid in de gemeente.

Uit wat voorafgaat, mag blijken dat onze milieuambtenaar te maken krijgt met zeer uiteenlopende materies. Hij moet vergunningsdossiers adviseren (een uiterst omvangrijke taak sinds het nieuwe VLAREM, het Vlaams reglement inzake de milieuvergunning), beleidsbeslissingen voorbereiden, educatie verzorgen, klachten opvangen, als vertegenwoordiger van de gemeente zetelen in adviescommissies, studiedagen bijwonen, controlemetingen uitvoeren en interpreteren, enz.

Sinds juli kunnen wij rekenen (voorlopig in een 1/4 opdracht situatie) op de deskundige hulp van onze milieuambtenaar Stefan Bonhomme, die afgestudeerd is als gegradueerde in de Milieuzorg aan het Hoger Ecologisch Instituut van het Gemeenschapsonderwijs te Vilvoorde. Hij staat iedere dinsdag ter beschikking van de bevolking.

Deze tekst werd gedistilleerd (op Kampenhout toepasbaar gemaakt) uit volgend eindwerk van het Hoger Ecologisch Instituut te Vilvoorde:

Verreth, B. en Jaspers, H. - 1992 - VLAREM toegepast op het gemeentelijk milieubeleid - Horteco, De Bavaylei 116, 1800 Vilvoorde.

Onze milieuambtenaar

Het Gemeentelijk milieukonvenant

De milieubeleidsovereenkomst tussen de gemeente en de Vlaamse Gemeenschap

"Ik ben milieuableid, mijn gemeente koopt natuurgebieden aan, we zullen de afvalberg klein krijgen, ik adviseer over wat wel en niet kan..."

Met deze woorden werd het gemeentelijk milieukonvenant van Minister Kelchtermans op de BRTN gepromoot.

Samen maken we er werk van

In de zomer van 1991 stelde Gemeenschapsminister van Leefmilieu Kelchtermans aan de steden en gemeenten een zogenaamd milieukonvenant voor. Dit konvenant, dat de gemeenten wil stimuleren tot een deskundig en systematisch milieubeleid, houdt in dat de stad of gemeente zich verbindt tot het nemen en uitvoeren van een aantal milieuopecties. Van haar kant verbindt de overheid van de Vlaamse Gemeenschap zich dan hiervoor subsidies te verlenen.

Een konvenant houdt eigenlijk in dat aan de betrokken partij (in dit geval de gemeenten, nvr er zijn ook reeds konvenanten afgesloten met bepaalde industriële sectoren) het aanbod gedaan wordt om als hogere overheid af te zien van nieuwe strengere reglementeringen in ruil voor bepaalde engagementen boven op de bestaande wettelijke verplichtingen.

Het zijn nu de gemeenten die financieel en organisatorisch moeten opdraaien voor heel wat leefmilieuaspekten, maar waarvoor de maatregelen terzake door de overheid worden uitgevaardigd. Deze overheid heeft dus een onrechtstreekse invloed op de kosten van gemeenten door bepaalde maatregelen strenger of minder streng te maken. Bij het instellen van het milieukonvenant is men van dit gegeven uitgegaan. In ruil voor nieuwe middelen en geen nieuwe strengere en onpopulaire maatregelen kunnen de gemeenten zelf ruimere initiatieven nemen op leefmilieuvlak.

Kado

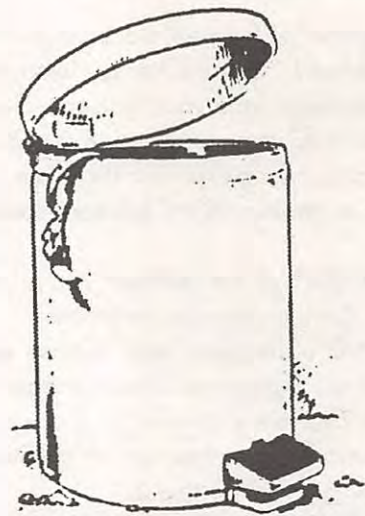
De massale en vlugge positieve reactie vanuit de gemeentebesturen - op 1 januari 1992, de eigenlijke startdatum van het milieukonvenant hadden reeds 286 van de 308 Vlaamse gemeenten positief op het aanbod gereageerd - hoeft bij nader inzien geen verwondering te wekken.

In ruil voor een betoelaging van de Vlaamse overheid moeten de gemeenten een aantal aspecten uit het MINA-plan op gemeentelijk vlak uitwerken.

En deze betoelaging is niet zomaar een zoethoudertje. Nee, er zal jaarlijks maar liefst 618 miljoen frank verdeeld worden, een bedrag dat tegen het einde van de overeenkomst in 1996 nog kan oplopen tot 740 miljoen. Toch zijn deze bedragen niet van die omvang dat ze kostendekkend zijn, ze zijn eerder stimulerend bedoeld.

Onze gemeente, die in het recente verleden reeds meerde-

Ik slik niet alles.

Afval ? Uw gemeente sorteert.

re initiatieven in verband met milieu en natuur heeft genomen is op het voorstel van de minister ingegaan. In het najaar van 1991 gaf de gemeenteraad haar goedkeuring aan de voorgestelde overeenkomst, die is ingegaan op 1 januari 1992 en geldt tot 31 januari 1996.

Verbintenissen van de gemeenten

Deze verbintenissen bestaan grofweg uit 2 belangrijke onderdelen; de verdere invulling van het Algemeen MINA-beleid en het afvalbeleid. Wat het luik Algemeen MINA-beleid betreft, wordt aan de gemeenten die het milieukonvenant ondertekenden volgende verplichtingen opgelegd.

1. Voor 1996 moet een milieu-inventaris worden opgemaakt over alle kompartimenten van het gemeentelijk milieu; bodem, lucht, water, geluid, natuur, ... In eerste instantie dienen alle relevante gegevens die bij de verschillende instanties en bij de gemeente zelf beschikbaar zijn, gecentraliseerd te worden. Een volgende stap is het verwerken van deze gegevens tot een openbaar rapport over de staat van natuur en milieu in de gemeente. Deze onderzoeksresultaten zullen dus voor iedereen beschikbaar zijn.
2. Invullen van de Groene Hoofdstructuur Vlaanderen. Door het opstellen van een Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan: In dit GNOP geeft de gemeente weer welke delen van haar grondgebied als waardevolle groene ruimten dienen beschouwd te worden en bijgevolg ook als dusdanig beheerd, overeenkomstig de doelstellingen van de Groene Hoofdstructuur Vlaanderen.
3. Op basis van de twee voorgaande documenten zal het gemeentebestuur jaarlijks een milieubeleidsnota opstellen over het gemeentelijk natuur- en milieube-

(vervolg op p. 11)

JNM: even voorstellen

Waar staat de JNM voor?

Een "jeehen-emmer"?? Excuseer maar van zo'n emmer heb ik nog nooit gehoord." Een JNM'er is niemand anders dan een lid van de Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming. Dit is dé vereniging voor 8 tot 26 jarigen die in hun hart een bijzonder plekje voor de natuur bewaard hebben. Wat er in de jeugdbond gebeurt, speelt zich af op vier vlakken:

NATUURBELEVING of het genieten van alles wat kan lopen, vliegen, springen, bloeien en groeien.

NATUURSTUDIE of het beter leren kennen van al dit "onmenselijk" leven. Planten en dieren dragen een verhaal met zich mee. Hiermee kunnen zij bijv. ons als de beste en zonder fout vertellen hoe het met het milieu op de plaats waar ze aanwezig zijn, gesteld is.

NATUURBEHOUD of het zich stevig inzetten om dit leven te laten voortbestaan. Het veiligstellen van natuurgebieden met hun soorten is een lastig karwei. Plekjes gewoon omrasteren is niet goed (genoeg). Wat als vuil water dit plekje doorstroomt of zure regen erop valt? Maar, zelfs al zijn bodem, water en lucht zuiver, de meeste natuurgebieden zijn zo klein dat veel soorten door anderen zouden verdrongen worden, mochten we hier niet tussenkomen (=natuurbeheer).

MILIEUBESCHERMING of deze planeet gezond houden. Elk behoud van een stukje natuur begint bij het proper houden van lucht, water en bodem. Iedereen weet nu wel hoe moeilijk dit is, zeker in het begin. Milieubeschermers geven de moed zeker niet op en speuren naar oplossingen waardoor de planeet nog een eeuwigheid meekan.

Hoe zit de JNM in elkaar?

De jeugdbond werkt op afdelingsniveau en nationaal. De 45 afdelingen vormen de kern van de jeugdbond.

Elk afdelingsgebied omvat 5 tot 10 fusiegemeenten. Kampenhout maakt deel uit van de afdeling Brussel-oost. De meeste activiteiten (zie verder) spelen zich af binnen de afdelingsmuren. De jeugdbond kan toch niet zonder nationale werking. Er is een bondssecretariaat, een groene winkel, een nationaal tijdschrift, er wordt promotie gevoerd, er zijn de vele werkgroepen, de tientallen zomerkampen, allerlei projecten,... Dit alles vormt ahw de cement tussen de afdelingen en haar leden.

Wat doet de JNM?

Een afdeling biedt u de prettige mogelijkheid om wat voor natuur en milieu te doen. Als een bende trekken we de natuur in, soms gewoon om te genieten, dan weer eens voor een themawandeling of we helpen een natuurreservaat (Torfbroek, Hof ter Musschen) meebeheeren. Afdeling Brussel-oost heeft een tijdschrift "t Broekske" waar al onze plannen en nog veel meer instaat. Vele JNM'ers doen hun best om milieuvriendelijk te leven. Als in onze ogen iets veel beter kan, dan komen we ermee naar buiten en plannen acties. Voorbeelden (spijtig) genoeg te over: 't is toch logisch met de fiets in de stad, kringlooppapierverkoop, PVC-actie, Tropische regenwoud-petitie...

Elke JNM'er krijgt ook het tweemaandelijks nationaal tijdschrift "Euglena". Om beurt verschijnt een meer natuurstudie-gericht en een algemeen nummer boordevol jeugdbondsnieuws.

Wilt u meer rond een bepaald onderwerp werken, dan kan u terecht bij de werkgroepen: vogel-, viezebeestjes-, milieuwerggroep, etc.

Iedere zomer worden in binnen- en buitenland een 50-tal kampen georganiseerd, ruim voldoende om in het najaar een feest doorspekt met kampverhalen te houden.

...

Zegt de JNM u wat?

Dan moet u beslist volgend strookje invullen en opzenden naar Jan Wouters, Grootveldstraat 81.

Zijn vel redden,
om het uwe te redden.

Natuur? Uw gemeente beschermt.

Ik, (voornaam)..... (naam).....

(straat)..... (nr).....

wens o meer info over de JNM

o van JNM-activiteiten in en rond Kampenhout op de hoogte gesteld te worden

o lid te worden (450 fr gewoon lid, 200 fr bijlid, 350 fr jonger dan 12j)

Natuurbehoud in Kampenhout

Vergeleken met gemeenten in de omgeving mogen wij, inwoners van Kampenhout, ons nog gelukkig prijzen dat we over nog veel "veld en bos" (kamp-en-hout) beschikken.

Inderdaad, onze gemeente heeft waardevolle natuurelementen binnen zijn grenzen: denken we maar aan de soortenrijke hooilanden van het Torfbroek of de restanten van oude bossen met een prachtige voorjaarsflora in Nederokkerzeel. Maar onze natuur wordt bedreigd en opgeofferd aan de zagezede vooruitgang:

- onze beken en sloten waarin we een rijk dieren- en plantenleven zouden verwachten zijn hopeloos vervuild.
- ophogingen en sluikstorten vinden plaats op voor de natuur zeer waardevolle terreinen.
- een slechte ruimtelijke ordening bedreigt de laatste restanten van de open ruimte (lintbebouwing, industriële activiteiten in agrarische zones,...)

Er moet dus dringend een actie ondernomen worden om te redden wat er ons nog rest. Gelukkig is er nu hoop want eindelijk heeft de Vlaamse Regering het belang ingezien om grote oppervlakten natuur te beschermen en te ontwikkelen tot een GROENE HOOFDSTRUKTUUR: de gebieden die voor het Natuurbehoud waardevol zijn worden als dusdanig erkend en zullen het voorwerp uitmaken van een intensief beleid inzake behoud en ontwikkeling van de natuur. De nagestreefde Groene Hoofdstructuur zal, afhankelijk van de functionele benadering 4 categorieën omvatten:

1. **De NATUURKERNGBIEDEN:** dit zijn deze gebieden met een zeer grote natuurwaarde.
2. **De NATUURONTWIKKELINGSGBIEDEN:** dit zijn deze gebieden die voldoende mogelijkheden bevatten om op termijn tot een natuurkerngebied te ontwikkelen.
3. **De NATUURVERBINDINGSGBIEDEN** zijn binnen de Groene Hoofdstructuur die groengebieden die natuurkerngebieden en/of natuurontwikkelingsgebieden met mekaar verbinden om alzo uitwisseling en migratie van levende wezens mogelijk te maken.
4. **De NATUURBUFFERGBIEDEN** zijn gebieden ter ondersteuning van natuurkerngebieden en natuurontwikkelingsgebieden. Zij dienen om plaatselijk negatieve en storende invloeden op te vangen.

Wat betekent dit nu concreet voor onze gemeente? In onze gemeente zijn volgende gebieden voorgesteld om aangeduid te worden als NATUURKERNGBIED.

- Het Torfbroek: met zijn unieke flora en het voorkomen van talrijke rietvogels.
- Het Silsombos met hierbij aansluitend de bossen van Wilder. Hier treffen we een mooie en rijke voorjaarsflora aan hetgeen het bewijs levert dat er hier steeds bos geweest is. Verder herbergen de open plekken een rijke flora en komen zeldzame vogels zoals Sprinkhaanrietzanger, Boom-

pieper en Blauwborst er tot broeden. Noteer ook dat deze bossen aansluiten met de bossen van Erps-Kwerps, Veltem en Winksele zodat er hier een groot te beschermen gebied bestaat.

- Het Hellebos met ook hier een rijke voorjaarsflora en zeldzame vogels. Dit gebied sluit aan met de bossen van Perk.
- Het Weisetterbos dat toch wat verschilt van onze andere bossen want hier vertoont de natuur al enkele Kempense trekjes: stukken dennenbos en in de ondergroei planten als Valse Salie en Dalkruid.

Als NATUURONTWIKKELINGSGBIEDEN zijn het Steentjesbos met aansluitend de bossen van Hever-Schiplaken, en de bossen in Buken over de Vaart met aansluitend de bossen van Wespelaar aangeduid.

Als NATUURVERBINDINGSGBIEDEN zijn onder andere volgende gebieden voorbestemd: De Beekant te Relst, De Vallei van de Dode Beek en Het Grootveld.

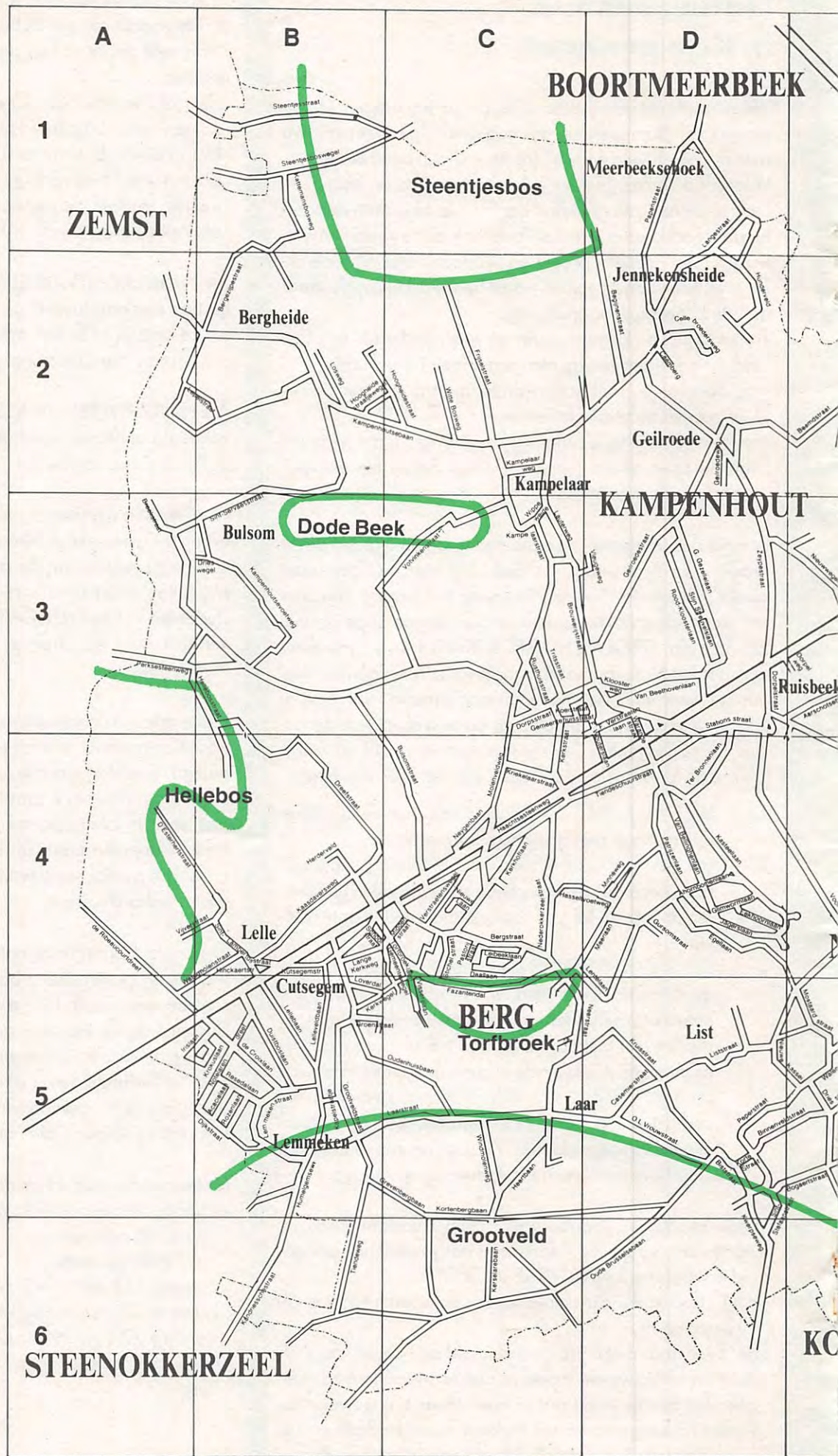
Ondertussen wordt er in onze gemeente eveneens gewerkt aan het Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan. Dit is een van de gevolgen van de door onze gemeente afgesloten Milieukonvenant (= vrijwillige overeenkomst). Laatstjaarsstudenten van het HRITO-Vilvoorde maken er werk van en vertalen alzo de Groene Hoofdstructuur naar onze gemeente toe.

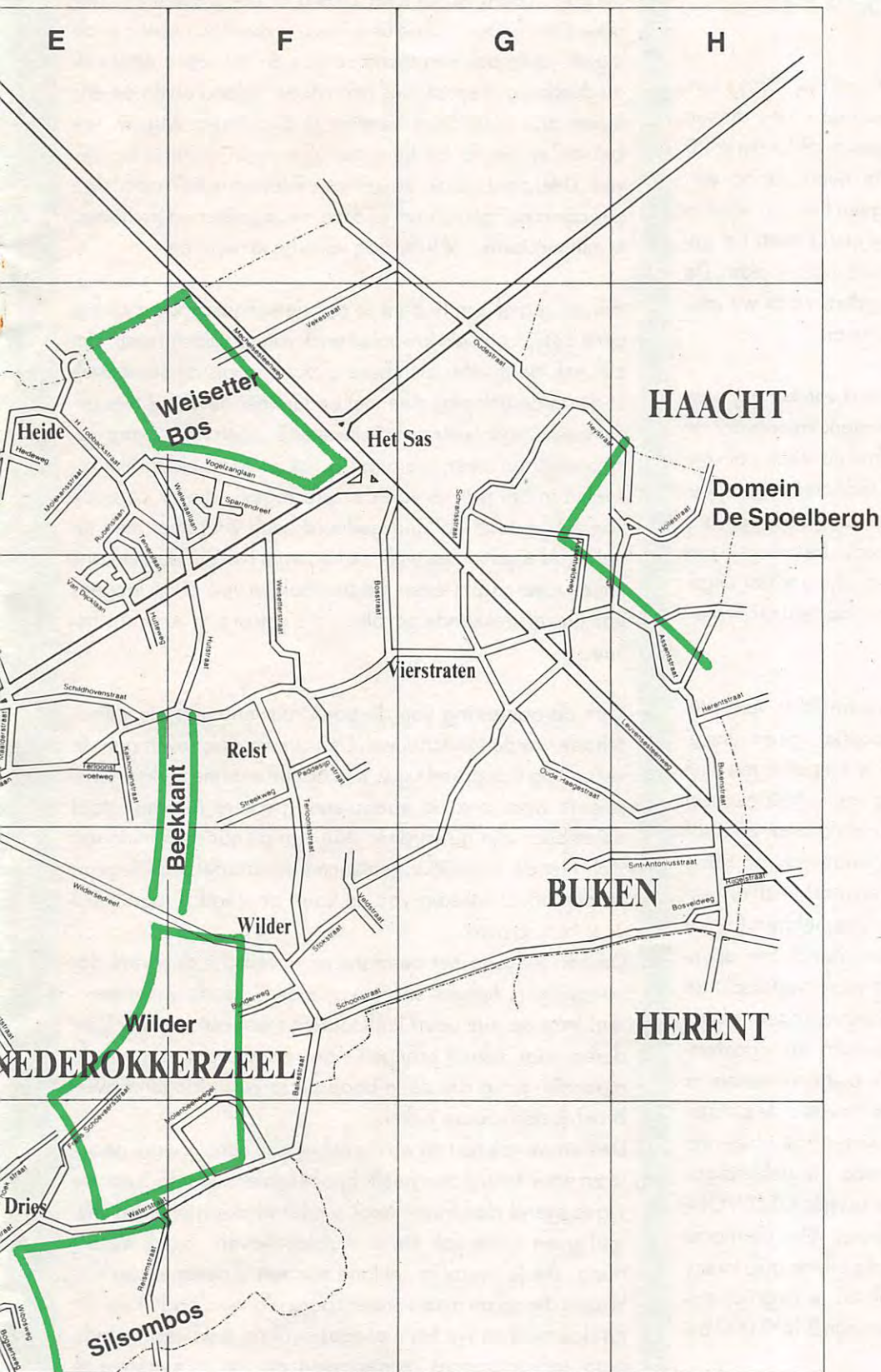
U ziet, men wil de natuur teruggeven waarop zij recht heeft en voor Kampenhout en omgeving is er een mooie kans weggelegd eindelijk werk te maken van een definitieve bescherming van onze laatste groengebieden en waarom niet deze te laten opnemen in een regionaal landschapspark Midden-Brabant. Dit laatste is nu geen droom meer maar kan gerealiseerd worden mits het nodige enthousiasme en keihard werken.

Op ontdekking in onze natuur is best mogelijk. Het Steentjesbos en Het Weisetterbos zijn ingericht als wandelbossen: de wegen zijn hier zeker niet slecht. Voor de andere bossen ligt het evenwel anders: de wegen zijn er vaak drassig en vele bospercelen zijn hier in privéhanden. Voor het Torfbroek zijn er elke eerste zondag van de maanden april t/m oktober geleide wandelingen voorzien (Afspraak telkens om 9h30 aan Café Fauna Flora)

Noteer verder nog volgende geleide wandelingen:

- Zondag 18 april 1993: Voorjaarswandeling: op ontdekkingstocht naar de eerste lentebloeiers. Samenkomst om 9 uur aan 't Park van Relst.
- Zaterdag 22 mei 1993: Nachtegalenwandeling. Samenkomst om 20 uur aan de kerk van Nederokkerzeel.
- Zondag 27 juni 1993: Orchideeënwandeling in 't Torfbroek. Samenkomst om 14h30 aan Café Fauna Flora te Berg.

Natuurgebieden KAMPENHOUT

ORTENBERG

De auto, mijn vrijheid ???

Een slogan die intussen al enkele jaren oud is. Of hij vandaag nog evenveel "aanhangers" heeft dan toen durven wij betwijfelen. Immers 2.060.000 wagens in 1970 zijn er 20 jaar later 3.864.000 geworden. Wat neerkomt op één wagen per 2,6 inwoners. Als er eens geen files zijn vinden we dat abnormaal. Toegegeven met vrijheid heeft het gebruik van de auto heden ten dage nog weinig te maken. De auto is een noodzakelijk kwaad geworden, waar we allemaal gebruik, maar ook misbruik van maken.

Het past om in dit nummer ook de invloed van koning auto op het milieu eens onder de loupe te nemen. Immers dat de groeiende verkeerschaos aan ons leefmilieu vreet, zal vandaag niemand nog ontkennen. Zowat iedereen is er bij betrokken. Een eerlijk gewetensonderzoek zal ieder van ons wel doen beseffen dat weinigen vrijuit gaan... De overheid met alle zonden van Israël beladen lijkt op zijn zachtst uitgedrukt overdreven. Noch deze overheid, noch wij als "vrije" burgers gaan vrijuit.

Het gebrek aan beleid vanwege de overheid is verbijsstend: geen samenhangende verkeerspolitiek, geen ruimtelijk beleid, wildgroei en spreiding van woongebieden (lintbebouwing), tewerkstelling (inplanting van industriezones) en handel (supermarkten) tot ver buiten de centra. En alsof dit nog niet voldoende is, werden tot overmaat van ramp degelijke alternatieven grenzeloos verwaarloosd of verkeerd aangepakt. Voetgangers en fietsers hebben (bijna) geen rechten (n.v.d.r. vergelijk met Nederland). Het openbaar vervoer werd één miskleun met vaak twijfelachtige metro-projecten en ondoordachte bezuinigingen zowel wat betreft het spoorwegvervoer (personen- en vrachvervoer), als bij de buurtspoorwegen. De enige konstante in gans dit "beleid" is de regelmaat met dewelke de prijzen van de tickets de hoogte in gaan. Trouwens de volgende prijsstijging werd enige tijd terug reeds aangekondigd. Kortom door dit wanbeleid wordt de burger GEDWONGEN de wagen te gebruiken. Voeg bij dit alles de macht van de autolobby die voor zeer velen onder ons de auto tot status- en, jawel vrijheidssymbool verheft en je begrijpt meteen waar dit fenomenale aantal van meer dan 3.800.000 auto's vandaan komt.

Dat zo'n beleid allerlei onmogelijke toestanden van files en verkeersonveiligheid veroorzaakt is door de meesten reeds lang aanvaard en ervaart men haast als vanzelfsprekend. Dat het overmatig gebruik van de auto ook leidt tot heel wat milieuhinder is een vrij recent gegeven. Maar nu dat besef er eindelijk is, ligt dit paradoxaal genoeg gevoeliger dan verkeersdoden. Het vermoeden rijst dat dit te wijten is aan het feit dat de bevolking er meer globaal mee

geconfronteerd wordt. Enerzijds is er het groeiend milieubewustzijn (althans bij de bevolking), maar daarnaast is er de laatste jaren ook een toename van de milieuproblematiek als dusdanig. Veel studies omtrent de invloed ervan op ons milieu zijn inderdaad moeilijk te becijferen. M.a.w. we kunnen er slechts bij benadering een prijskaartje op kleven. Uiteraard maakt zowat elke economische sektor dan ook dankbaar gebruik om al deze invloeden te onderschatten, te minimaliseren, of liefst nog volledig te negeren.

Het zou naïef zijn te denken dat de milieuschade zich beperkt tot bijvoorbeeld lawaai of stank van de uitlaatgassen. Het zijn vnl. de minder zichtbare effecten zoals de samenstelling van de uitlaatgassen met ondermeer het CO₂ (verantwoordelijk voor het broeikas-effect) en SO₂ en NO_x (waarvan men meer en meer overtuigd is dat ze een belangrijke rol spelen in het proces van de zure regen), die er oorzaak van zijn dat het zo lang geduurd heeft vooraleer men tot het besef is gekomen welk een enorme ravage de auto ons milieu toebrengt. Deze hebben ook en vooral op langere termijn verstrekende gevolgen die nefast zijn voor ons milieu.

Ook de aantasting van de open ruimten moet als milieuschade worden beschouwd. Denken we maar even aan de verspilling van grond t.g.v. een aantal enorme verkeerswisselaars waar ook de aanpalende perifere ruimten totaal onleefbaar zijn geworden. Wie van de ouderen herinnert zich niet de landelijke gemeenten Melsbroek en Diegem, beiden haast volledig van de kaart geveegd. Opgeofferd voor koning auto.

Denken we aan het permanente onveiligheidsgevoel dat voetgangers fietsers en omwonenden, steeds vaker ervaren. Wat op zijn beurt leidt tot nog meer autoverkeer (kinderen naar school brengen - de reclamespot van enkele maanden terug die deze boodschap zo indringend overbracht): de vicieuze cirkel.

Denken we ook aan de weinig esthetische aanblik waar de auto zo vaak schuld aan heeft. Spookstraten waar je 's nachts zigzaggend doorheen loopt omdat al dat glimmend metaal geen onderdak vindt. Autokerkhoven - vaak meters hoog - die je overal in het land aantreft. Achtergelaten karkassen die op de meest ondenkbare plaatsen opduiken. En dan hebben we het niet eens over de geldverslindende auto- en motorraces, zogenaamd om de vooruitgang te dienen. De autoconstructeurs zijn het ons immers verplicht steeds veiliger (zeg maar snellere) wagens te ontwerpen, zodat de consumptie van steeds meer auto's zorgt voor onze "welvaart", voor onze vrijheid...

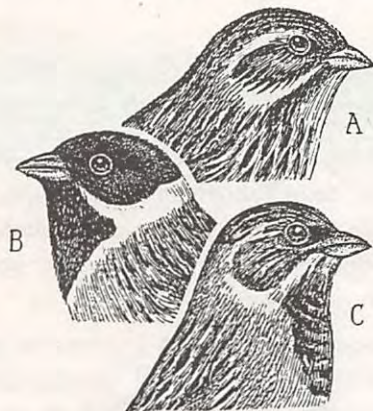
Hebben we een alternatief? Het gemakkelijkste antwoord is uiteraard neen. Zo hoeft je geen enkele inspanning te leveren en sus je je geweten omdat je toch behoort tot die grote passieve groep. Maar als je enig verantwoordelijk-

Nieuws uit Het Torfbroek

De zomer is in Het Torfbroek weer mooi geweest. De orchideeën en de andere zeldzame planten zijn weer uitgebreid in de beheerde percelen. Maar laten we ditmaal het eens hebben over iets anders. De dominerende plant in Het Torfbroek is ongetwijfeld riet. Nu dit riet is van levensbelang voor talrijke rietvogels zoals de Kleine Karakiet, de Rietgors, de Waterral en de Bruine Kiekendief die er hun nest in maken. Eens de broedtijd voorbij blijft het riet voor vele vogels zijn aantrekkingskracht behouden als veilige slaappleaats tijdens de trek- en winterperiodes. Het is inderdaad niet ongewoon om op een herfstavond honderden vogels één voor één in het rietveld te zien neerstrijken om aldaar de nacht door te brengen. Soorten zoals Boerenzwaluw, Gele Kwikstaart, Piepers, Groenling en Rietgors zijn traditionele rietlappers in Het Torfbroek. De interessantste van deze is ongetwijfeld de Rietgors.

Nu is de Rietgors zeker geen opvallende vogel: het mannetje is op zijn mooist in het voorjaar; het lijkt dan op een mannetjes-huismus met een zwarte kop en witte nekband; in het najaar is hiervan slechts een zwakke weerschijs te zien. Het wijfje en jonge vogels zijn bruinachtig met heel wat lengtestrepen.

Verder hebben zowel mannetjes als wijfjes een opvallende witte zoom in de staart.

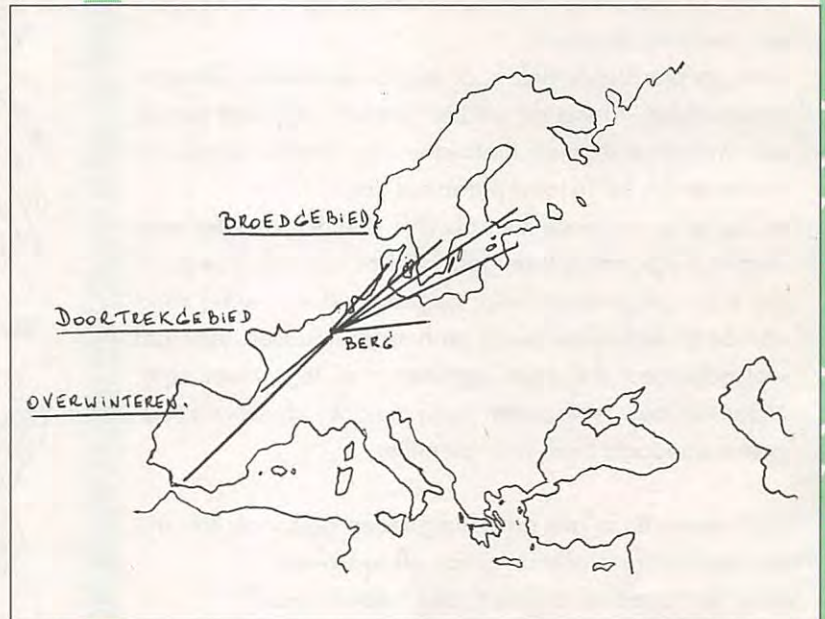

De Rietgors

A. Wijfje; B. Mannetje ('s zomers); C. Mannetje ('s winters)

Dankzij de aanwezigheid van het riet herbergt Het Torfbroek zo'n 5 broedpaartjes Rietgors. Evenwel tijdens de trekperiode (najaarstrek in september-november, voorjaarstrek februari-april.) zijn er dagen dat er ruim 200 rietgorzen overnachten in het riet. Nu blijkt Het Torfbroek een knooppunt te zijn op de trekroute van de Rietgors naar zijn overwinteringsgebied.

Inderdaad dankzij het ringen van zoveel mogelijk Rietgorzen in Het Torfbroek weten we (dankzij de terugvangsten) dat de doortrekkende Rietgorzen als broedgebied Dene-marken, Zweden, Finland, Estland en de voormalige DDR hebben. Verder toont hetzelfde ringwerk aan dat dezelfde vogels voornamelijk overwinteren in het Zuidwesten van Frankrijk en Spanje.

Een interessante vogel dus die Rietgors. Helaas stellen we vast dat de Rietgors minder talrijk voorkomt dan voorheen. Niet dat de soort bedreigd is (In gans België schat men de populatie op 5.000 à 10.000 paartjes; In Finland op 100.000 paartjes) Maar biotoopvernietiging (moerasdroogleggingen - watervervuiling) eist zeker een tol op het aantal Rietgorzen.

In Het Torfbroek worden natuurlijk ook andere vogels geringd (zo'n 1000 vogels/jaar)

Indien U eens een ringsessie wil meemaken, contacteer dan

Michel JANSSENS

Stationsstraat 47

1910 Kampenhout Tel. 016/65.68.46

die als ringer verbonden is aan Het Koninklijk Belgisch Instituut van Natuurwetenschappen te Brussel.

(vervolg van p. 8) De auto, mijn vrijheid?

heidsgevoel hebt, als je enig respect voor de generatie na jou opbrengt (misschien wel je eigen kinderen), dan blijf je niet bij de pakken zitten. Als ieder van ons volgende vuistregels dagelijks probeert in de praktijk toe te passen, dan kan het niet anders of het tij zal keren :

- bezin alvorens de wagen te nemen. Hoe vaak stappen we in de auto als het ook zonder kan? Maak eens een gezonde ochtendwandeling om je krant te halen.
- toon de jeugd dat ook jij bekommerd bent om hun toekomst. Doe dat door zelf in alle omstandigheden het goede voorbeeld te geven.
- ijver op plaatselijk vlak voor milieuvriendelijke verkeersmaatregelen. Klaag de wantoestanden aan. Doe het op een waardige manier, maar doe het. Wacht vooral niet tot een ander het in jouw plaats zal doen.
- en als je de volgende keer als vrije democraat weer eens je stem mag gaan uitbrengen, geef ze dan aan een partij die haar programma heeft opgebouwd niet enkel rond een beter leefmilieu (want ze hebben intussen allemaal wel begrepen dat daar stemmen mee te winnen zijn). Maar kies bewust voor een partij die ook in haar verkeersbeleid aandacht heeft voor het milieu.

Zoals steeds en in alle omstandigheden geldt ook hier die ene onwrikbare wijsheid, los van elk tijdsbeeld. Wil je de wereld veranderen, begin dan bij jezelf.

Natuurbehoud: In eigen boezem kijken...

We hebben gemakkelijk praten over het regenwoud en over de zeeën waar veel soorten bedreigd worden; maar hoe zit het in eigen streek? Zijn er in België diersoorten bedreigd of reeds verdwenen?

Zeker. We doen het niet beter dan andere landen.

Bij de zoogdieren weten we hoe de wolf en de lynx reeds in de middeleeuwen achtervolgd en bejaagd werden. Ze zijn uitgestorven en voorgoed verdwenen uit ons land. De wilde kat eveneens.

Met de das en de otter gaat het geen moer beter: je kan de koppeltjes, die nog overleven in ons land, tellen op de vingers van beide handen.

Waarom zijn ze verdwenen? De jacht heeft er zeker een lelijke rol in gespeeld, maar dat verklaart niet alles. Vergeet niet dat

het roofdieren zijn: deze hebben meestal een groot natuurlijk gebied nodig waarin ze vrij kunnen jagen en waarin ze voldoende voedsel vinden. En zeg nu maar eens waar je die mooie gebieden nog kan vinden!

De heide? Ja, vroeger waren dat uitgestrekte gebieden waar de mens niet overdreven veel tussenbeide kwam. Maar die territoria zijn nu verschrompeld en versnipperd tot stukjes waar je bij wijze van spreken nog alleen kippen kunt op houden.

De mooie grote bossen? Welke bossen? Bedoel je de Ardense bossen? Weer mis: vroeger waren dat natuurlijke bossen met gemengd loofhout en kreupelhout. Nu zijn het eentonige denbossen waar dergelijke roofdieren onmogelijk nog hun gading vinden.

De rivieren voor de otters zijn toch niet verdwenen? Maar je weet ook dat al onze rivieren, op enkele bijrivieren in de Ardennen na, zo vervuild zijn dat geen vis er aan denkt om daarin te gaan zwemmen. Waar zou de otter dan moeten leven?

leid. In deze beleidsnota liggen de beleidsdoelinden voor middellange en langere termijn vervat met naast een knelpunteninventaris ook een concrete actieprogrammering. Aangezien in de beleidsnota de programmatie en de beschikbare middelen vermeld staan die zullen ingezet worden, moet de bespreking ervan gekoppeld worden aan de jaarlijkse begroting. De milieubeleidsnota wordt ter advies overgemaakt aan de gemeentelijke milieuvadvisraad waarna de gemeenteraad het zal bespreken en goedkeuren. Het is een jaarlijks voortgangsrapport gekaderd binnen een vijfjarenplan.

4. De uitwerking van de vermelde documenten en de begeleiding van het hierop gebaseerde beleid vraagt veel deskundigheid. Daarom zullen de gemeenten ten laatste op 30 juni 1993 voorzien in een milieudienst.

Deze kan ofwel bestaan uit eigen gemeenteambtenaren die voldoen aan de eisen uit het VLAREM, ofwel kan men participeren in een intergemeentelijke milieudienst of men kan opteren voor een combinatie van beide.

Kampenhout heeft wat dit betreft gekozen voor het laatste voorstel. De milieuambtenaar is sedert enkele maanden in dienst, de intergemeentelijke milieudienst welke opgericht werd in de schoot van HAVILAND, is sinds 1 oktober van start gegaan en heeft een ondersteunende en aanvullende taak.

5. De installatie van een Gemeentelijke Milieuvadvisraad. De specifieke taken en de samenstelling van deze M.A.R. worden elders in dit milieunummer uitvoerig besproken.

Huishoudelijk afval

De veruit belangrijkste gevolgen van de overeenkomst met rechtstreekse weerslag voor de bevolking hebben, betrekking op de selectieve inzameling van huishoudelijk afval. In overeenstemming met artikel 8 van het milieukonvenant heeft de gemeente hiervoor een bijzondere overeenkomst afgesloten met OVAM.

De selectieve huis-aan-huisophaling wordt gesubsidieerd met een jaarlijkse toelage van 20 BF per inwoner. Voor de inzameling van klein gevaarlijk afval, welke eerdaags van start gaat, voorziet men een toelage van 20, 30, of 40 BF per kg, naargelang minder dan 1 kg, van 1 tot 2 kg of meer dan 2 kg per inwoner en per jaar wordt ingezameld. Het eerste jaar doet men hier nog een startpremie van 10 BF per kg bovenop. Voor de uitrusting van het containerpark wordt een toelage van 60% verleend + een jaarlijkse subsidie van 500.000 BF voor de exploitatie.

Ter ondersteuning van het algemeen milieu- en natuurbeleid ontvangt Kampenhout nog een jaarlijkse toelage van 10BF per inwoner en 42 BF per ha en een éénmalig bedrag van 500.000 BF of 100.000 BF per jaar voor het opmaken van het GNOP. Met deze niet te verwaarlozen financiële impuls, maar meer nog met de volledige inzet van alle belanghebbenden, en dat zijn we toch allemaal, kan ook in onze gemeente een ruime aanzet worden gegeven tot beter beheer van ons leefmilieu.

Met dit laatste voorbeeld hebben we meteen ook aangetoond dat er veel waterdieren bedreigd en zelfs uitgestorven zijn. Alleen de sterkste vissoorten houden het nog vol. En soorten zoals de paling, die vanuit de zee de grote rivieren moet opzwemmen naar het binnenland (en n.b. tot in Kampenhout te vinden was) vindt alleen nog rioolwater in de Schelde en de Maas.

Wie de vogelwereld bestudeert en van nabij volgt kan alleen maar erg droevig worden. Want de meest geliefde onder de dieren, de vogels, stellen het helemaal niet goed.

Enkele grote soorten zijn verdwenen of uiterst zeldzaam geworden: de oehoe, de raaf, de ooievaar (behalve op kweekstations), de hop, de korhaan, de havik, de slechtvalk... Wie weet of we in de 21ste eeuw hetzelfde zullen moeten zeggen van de huiszwaluw, de boerenzwaluw, de oeverzwaluw, de gekraagde roodstaart, de braamsluiper, de wielewaal, de ortolaan, de veldleeuwerik, de kwartelkoning... en nog veel andere soorten die in grootvaders tijd bijna in elke tuin of akker te zien waren!

Heeft de jacht ook hier een rol gespeeld? Alleen voor de grote soorten wel; en alleen vroeger, want nu zijn ze allemaal beschermd. De echte redenen ken je ondertussen wel:

- het verdwijnen van natuurlijke landschappen.
- het overmatig gebruik van pesticiden op de akkers en in de tuinen.

Vergeet niet dat dit nog maar het topje van de ijsberg is: deze diersoorten zijn zichtbaar. Hun verdwijning valt op. Maar voor elke grotere soort die verdwijnt zijn er misschien wel honderd kleine soorten verdwenen: insecten, spinnen, wormpjes en heel het zootje dat we met de voeten treden zonder het te weten. Ook voor hen zijn de geschikte biotopen verdwenen; en vooral voor hen zijn de pesticiden de laatste doodsteek.

Wat minder pesticiden gebruiken, en een hoekje tuin "wild" laten kan een reële bijdrage zijn tot het behoud van biologische diversiteit.

De agenda van de natuurliefhebber

- zo 4/04 Wandeling in Het Torfbroek te Berg
Samenkomst om 9u.30 aan Café Fauna Flora
Laarzen noodzakelijk.
- zo 2/05 idem
- zo 6/06 idem
- zo 4/07 idem
- zo 1/08 idem
- zo 5/09 idem
- zo 3/10 idem
- zo 27/06 Orchideeënwandeling in Het Torfbroek.
Start 14u.30 aan Café Fauna & Flora
- zo 18/04 Voorjaarswandeling in Relst & Wilder
Samenkomst om 9u. aan 't Park van Relst.
- za 22/05 Avondwandeling op zoek naar Nachtegalen
Start 20u. aan de Kerk van Nederokkerzeel

Werkten mee aan dit nummer :
Michel Janssens, Hubert Gulinck,
Paul Van der Elst, Jean Meeus,
Luc De Meersman, Jan Wouters,
Stefaan Bonhomme, Bart Vleeschouwers,
Francis Vanderwijsbrugge.

Dit milieunummer is er ook om u aan te moedigen uw persoonlijke vragen, bedenkingen en suggesties te formuleren, met betrekking tot de milieuzorg in Kampenhout. Aarzel niet ons te schrijven. Wij danken u alvast voor uw medewerking.

Ons adres: Milieuvambtenaar Kampenhout.
Gemeentehuis
Gemeentehuisstraat 16, 1910 Kampenhout
of bel 016/65.73.73 (kantooruren)

(voornaam)..... (naam)

(straat)..... (nr).....

Vragen, bedenkingen, suggesties :

.....

.....

.....

.....